

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Skatteincitament för forskning och utveckling – En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna (SOU 2025:3)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Den 6 maj 2024 trädde förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar i kraft. För kommittéer och särskilda utredare som har tillkallats före nämnda ikraftträdande tillämpas förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Det remitterade betänkandet innehåller förslag som syftar till att ge företag incitament till ökade investeringar i forskning och utveckling, samt skapa bättre förutsättningar för företag att attrahera och behålla internationell nyckelkompetens. Som framgår av detta yttrande har samtliga aspekter som rör förslagens effekter för företag beskrivits på ett godtagbart sätt.

De föreslagna reglerna kan påverka svenska företags konkurrenskraft i förhållande till företag i Europa och globalt – därför är det särskilt värdefullt med den internationella utblicken som finns i betänkandet, och hur de föreslagna reglerna kommer förhålla sig till jämförbara länders regler.

Det finns en uppskattning av förslagens påverkan på företagens kostnader. Det anges vilka osäkerhetsfaktorer som finns i uppskattningen, vilket medför en ökad transparens och tydlighet. De företag som berörs av förslaget framgår, liksom vilka effekter förslaget kan få för företagens verksamhet och konkurrensförhållanden. Förslagsställaren anger även varför ett relativt snart ikraftträdande av reglerna är att föredra.

Regelrådet anser därför att konsekvensutredningen sammantaget uppfyller kraven.

Innehållet i förslaget

Betänkandet innehåller förslag till ändring i inkomstskattelagen (1999:1229), lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2023:747) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling.

I inkomstskattelagen (1999:1299) föreslås följande:

- Arbetstagare vars arbete till väsentlig del avser forskning eller utveckling och som har en doktorsexamen eller annan motsvarande erfarenhet som är av betydelse för

arbetsuppgifterna ska inte ta upp sådana ersättningar som avses i 23 §. Detsamma gäller arbetstagare vars lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger en och en tiondel gånger inkomstbasbeloppet enligt 58 kap 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken för det kalenderår då arbetet påbörjas. Vistelser i Sverige med anledning av arbete som forskare vid ett universitet eller en högskola under högst tre av de aktuella kalenderåren och arbete för vilket denna paragraf har tillämpats inte beaktas. Detta tillämpas för en och samma arbetstagare under sammanlagt högst sju år och gäller 30 procent av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbete.

- Ordvalen utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner ersätts med ordvalet vissa kvalificerade arbetstagare.

I lagen (2003:747) om särskilt avdrag vid beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som arbetar med forskning eller utveckling föreslås följande:

- Med forskning avses vid tillämpning av lagen arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Med utveckling avses vid tillämpning av lagen arbete med att i kommersiellt syfte ta fram eller förbättra varor, tjänster eller produktionsprocesser genom nya lösningar på vetenskapliga eller tekniska problem.
- Skatteverket ska begära in ett yttrande från en annan myndighet om det behövs för att bedöma om visst arbete är forskning eller utveckling.

Det föreslås vissa följdändringar med anledning av ovan i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden. Det föreslås också vissa följdändringar kopplat till sekretess hos samtliga inblandade myndigheter, i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samtliga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Bedömning av delasppekter

Bakgrund och syfte med förslaget

I kommittédirektiv 2023:81 anges bland annat följande. En särskild utredare ska se över nedsättningen av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften för personer som arbetar med forskning eller utveckling (FoU-avdraget) samt skattelättnaden för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner (expertskatteinkluderingen). Syftet är att ge företag incitament till ökade investeringar i forskning och utveckling samt att skapa bättre förutsättningar för företag att attrahera och behålla internationell nyckelkompetens. Utredaren ska bland annat i fråga om FoU-avdraget utvärdera vilken betydelse avdraget har haft som skatteincitament för FoU och om avdraget har fått den effekt som avsågs vid införandet. Utredaren ska analysera om det finns behov av att utvidga socialavgiftslagens definitioner av forskning och utveckling för att de i större utsträckning ska omfatta FoU-verksamhet som leder till positiva externa samhällsekonomiska effekter. Utredaren ska också analysera om hur definitionerna på forskning eller utveckling ska utformas för att avgränsningen mot sådant arbete som faller utanför FoU-avdragets tillämpningsområde ska bli tydligare, samt analysera

om storleken på FoU-avdraget behöver justeras för att avdraget ska utgöra ett effektivt incitament för företag att öka investeringar i FoU och placera sin FoU-verksamhet i Sverige.

Vidare anges att i fråga om expertskatten ska utredaren i den omfattning det bedöms lämpligt utvärdera om expertskattereglerna har fått den effekt som avsågs vid införandet. Likaså göra en översyn av expertskattereglerna och föreslå de ändringar som bedöms lämpliga i syfte att öka reglernas internationella konkurrenskraft, analysera om den procentuella andelen av lönen, arvudet eller liknande ersättning eller förmån av arbetet som är skattefri enligt expertskattereglerna bör höjas. Analysera om tidsgränsen för skattelättnaden bör förlängas samt om den så kallade kompetensregeln bör utformas på ett annat sätt för att bli mer förutsebar och konkurrenskraftig eller slopas och helt ersätts av den så kallade beloppsregeln. Utredaren ska också analysera om lönenivån enligt beloppsregeln bör sänkas, samt om kravet på medborgarskap bör slopas och i så fall analysera om den period då arbetstagaren inte ska ha varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige bör förlängas.

Betänkandet innehåller följande förslag till ändringar, med anledning av ovanstående:

- FoU-avdragets utformning och storlek ska huvudsakligen inte ändras. FoU-avdragets storlek kan påverka företagets incitament att bedriva forskning och utveckling i Sverige. Utredningen föreslår inte att storleken på avdraget ska höjas – men trots det anges förslagen innebära att företagen får större incitament att göra FoU-investeringar i Sverige eftersom FoU-avdraget utökas, förtydligas och förenklas.
- Enligt nu gällande rätt är ett villkor för nedsättning av arbetsgivaravgifter att en viss person har arbetat minst hälften av sin arbetstid och minst 15 timmar med forskning eller utveckling under en månad. Kravet på minst 15 timmar föreslås nu borttaget i syfte att förenkla reglerna.
- Definitionerna av forskning och utveckling ska förtydligas och utvidgas. Forskning ska definieras som arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Utveckling ska definieras som arbete med att i kommersiellt syfte ta fram eller förbättra varor, tjänster eller produktionsprocesser genom nya lösningar på vetenskapliga eller tekniska problem. Detta bedöms medföra en förenkling av reglerna, samt medföra att incitamentet att investera i forskning och utveckling breddas. Risken för avslag bedöms minska, vilket ökar avdragets förväntade avkastning. Utökningen av tillämpningsområdet kan även antas leda till att fler av de företag som gör FoU-avdrag uppfyller villkoren för avdraget. Genom ändringar av definitionerna blir det tydligare vilket arbete som omfattas av FoU-avdrag, vilket i sin tur minskar företagets kostnader för att göra avdrag och risken för att avdragen underkänns. Förslagen innebär också att antalet kriterier som ska bedömas sänks.
- Förfarandet för att göra FoU-avdrag ska inte ändras. Det ska inte införas en möjlighet till förhandsbesked i fråga om rätten till FoU-avdrag.
- Skatteverket ska begära in ett yttrande från en annan myndighet om det krävs för att bedöma om visst arbete är forskning eller utveckling. Sekretess ska gälla för samtliga uppgifter som lämnas från Skatteverket till mottagande myndighet.
- Gällande expertskattereglerna ska den skattefria andelen av ersättningen för arbetet i Sverige höjas till 30 procent, vilket medför en möjlighet för företag att erbjuda en högre nettolön till personer som uppfyller villkoren för expertskatt. Tillämpningstiden för skattelättnaderna ska fortfarande uppgå till 7 år men kan delas upp i olika

perioder. Ersättning i form av viss livränta ska inte längre behandlas som lön vid tillämpningen av expertskattereglerna.

- Reglerna ska inte ändras när det gäller ersättning som betalas av någon annan än den arbetsgivare som anges i beslutet från Forskarskattenämnden.
- Beloppsregeln ska inte ändras – beräkningen av ersättningsnivån för att omfattas av beloppsregeln ska utgå från årets inkomstbasbelopp i stället för prisbasbeloppet. Ersättningsnivån ska inte sänkas eller differentieras mellan olika yrkesgrupper. Den grundläggande beräkningen av ersättningsnivån ska inte ändras.
- Kompetensregeln ska förenklas och förtydligas genom att skattelättnader endast ska kunna beviljas för personer vars arbete till väsentlig del avser forskning eller utveckling. Regeln gäller endast om arbetstagaren har en doktorsexamen eller motsvarande erfarenhet som är av betydelse för arbetsuppgifterna. Däremot ska det inte krävas att det finns betydande svårigheter att rekrytera en jämförbar person i Sverige. Expertskattelättnader kan därmed tillämpas för fler personer som arbetar med forskning eller utveckling och att skattelättnaderna i högre grad kan användas som ett argument vid rekryteringen. Förslagen bedöms öka svenska företags möjligheter att rekrytera internationell nyckelkompetens inom FoU-arbete, i synnerhet personer som annars inte hade kommit till Sverige. Samtidigt kommer möjligheten att rekrytera personer som inte arbetar med forskning eller utveckling och vars lön inte överstiger 1,1 inkomstbasbelopp att försämrats något eftersom sådana personer inte längre kommer kunna beviljas expertskattelättnader. Denna inskränkning bedöms påverka ett litet antal personer, särskilt i förhållande till ändringarna i motsatt riktning.
- De formella kraven för expertskattelättnader ska sänkas. Kravet på att arbetstagaren inte får vara svensk medborgare ska tas bort. Det samma gäller kravet på att arbetstagaren ska ha för avsikt att vistas i Sverige under högst 7 år. Tiden som en arbetstagare inte får ha varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige (vistelsekravet) ska förlängas från fem till tio kalenderår. Personer som har vistats i Sverige för arbete för vilket expertskattelättnader har beviljats eller för arbete som forskare vid ett lärosäte ska undantas från vistelsekravet, och ska endast gälla vistelser under högst 3 av de 10 senaste kalenderåren.
- Ansökningar om skattelättnader ska även framöver prövas av Forskarskattenämnden. Fristen för att ansöka om sådana lättnader ska förlängas till 6 månader.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I anslutning till respektive förslag i betänkandet görs en beskrivning av alternativa lösningar samt effekter av om någon reglering inte kommer till stånd. Det finns också en jämförelse med hur reglerna ser ut i andra länder, gällande såväl FoU-avdraget som expertskattereglerna. Det anges att de alternativa lösningar som har noterats inte skulle ge samma positiva effekter som utredningens förslag. Nollalternativet skulle inte heller ge samma positiva effekter, och gällande FoU-avdraget skulle de betydande svårigheterna i tillämpningen då bestå.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, samt effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att frågor om direkt skatt ligger inom EU:s medlemsstaters kompetensområde. Trots det måste nationella skatteregler utformas så att de inte inskränker EU-fördragets regler om fri rörlighet och statsstöd. Följande anges gällande den fria rörligheten. Bestämmelserna om den EU-rättsliga fria rörligheten för varor, tjänster, personer och kapital innebär bland annat att hinder för dessa rörligheter inom EU ska avskaffas. Prövningen av om en nationell regel utgör ett sådant hinder kan göras och beskrivas på olika sätt. När det gäller direkt skatt blir det ofta fråga om en så kallad diskrimineringsbedömning. Detta innebär att en nationell skatteregel är en otillåten inskränkning av den fria rörligheten om den gör skillnad på en rent nationell situation och en jämförbar gränsöverskridande situation inom ett område som omfattas av EU-rätten, och denna diskriminering inte kan motiveras utifrån tvingande skäl av allmänintresse. Vidare anges att FoU-avdrag kan göras av alla företag som betalar ersättning för FoU-arbete som är föremål för svenska arbetsgivaravgifter. Det gäller oavsett var företaget har hemvist och var arbetet utförs. I vissa fall kan avdrag ändå inte göras, exempelvis vid arbete utanför Sverige. Det beror endast på att ersättning för sådant arbete inte beläggs med svenska arbetsgivaravgifter, vilket enligt utredningen innebär att det inte finns någon diskriminering av gränsöverskridande situationer. Reglerna om FoU-avdraget ger heller inte i övrigt upphov till någon sådan diskriminering. Utredningens förslag förändrar inte det och är därför enligt utredningens mening förenliga med reglerna om den fria rörligheten.

Vidare anges följande gällande expertskattereglerna. Reglerna har som syfte att få personer att flytta till Sverige, det vill säga att använda sin fria rörlighet och att reglerna medför att personer som gör det behandlas bättre än de som inte använt sin fria rörlighet. Reglernas grundläggande utformning är därför enligt utredningen väl förenlig med den fria rörligheten. Trots det måste reglerna utformas så att det inte uppstår diskriminering mellan jämförbara gränsöverskridande situationer enbart utifrån de inblandade personernas nationalitet. Av den anledningen har utredningen föreslagit att det så kallade medborgarskapskravet ska slopas. Efter den ändringen gör reglerna inte skillnad på olika högkvalificerade personer som har bott utomlands utifrån deras nationalitet. Utredningen anser därför att förslagen om expertskattereglerna är förenliga med reglerna om den fria rörligheten.

Utredningen bedömer likaså att förslagen är förenliga med statsstödsreglerna.¹

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I betänkandet anges att utredningens förslag bedöms leda till att Sveriges skatteregler på flera sätt blir mer konkurrenskraftiga och kan på sikt leda till ökat välstånd i Sverige. Det är därför angeläget att reglerna träder i kraft så snart som möjligt. Vidare bedömer utredningen

¹ Betänkandet avsnitt 15.3.2.

att förslagen kräver begränsad implementeringstid hos myndigheterna. Mot den bakgrunden föreslår utredningen att förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2026.

Gällande behovet av speciella informationsinsatser anges följande. Skatteverket bedöms få vissa initialkostnader för bland annat intern och extern information om FoU-reglerna. För att FoU-avdraget ska uppfylla sitt syfte är det viktigt att berörda företag känner till att reglerna finns. Gällande expertskattereglerna är utredningens uppfattning att expertskatten redan är välkänd bland arbetsgivare som rekryterar högkvalificerade personer från andra länder, även om det kan finnas felaktiga uppfattningar om vad som krävs för att beviljas skattelättnader. Särskilda informationsinsatser skulle också kunna öka antalet ansökningar för personer som hade kommit till Sverige oberoende av skattelättnaderna. Sammantaget anser utredningen att övervägande skäl talar emot att det ska genomföras några särskilda informationsinsatser.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges följande. Gällande FoU-avdraget var det under år 2023 2 775 företag som använde sig av det regelverket. Mer än 80 procent av dessa hade färre än 50 anställda. Företagen anges tillhöra många olika branscher men huvuddelen av avdragen görs av företag i fyra branscher (tillverkning, handel – reparation av motorfordon och motorcyklar, informations- och kommunikationsverksamhet samt verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik). I betänkandets avsnitt 7 finns flera tabeller som visar hur FoU-avdraget används och dess effekter.

Gällande expertskattereglerna anges följande. Utredningen uppskattar att cirka 670 företag använder reglerna i dagsläget. Utredningens förslag kan påverka alla företag som betalar löner, eftersom expertskattereglerna kan användas oavsett bransch och företagets storlek. De främsta branscherna är tillverkning, handel – reparation av motorfordon och motorcyklar och verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Många företag återfinns också inom IKT-branschen samt finans- och försäkringsverksamhet. I de flesta branscher är företagen som nyttjar expertskattereglerna medelstora, stora eller mycket stora. Arbetsgivarna har i genomsnitt 800 anställda och i median 100 anställda. I betänkandets avsnitt 12.1.6 finns mer beskrivningar av arbetsgivarna som använt expertskatten.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges följande. Företagens kostnader för att göra FoU-avdrag har stor betydelse för avdragets förväntade avkastning. Vid reglernas införande bedömdes att det skulle kosta ett företag 1 064 kr per år att göra avdrag, motsvarande 20 minuter per deklarationstillfälle. Utifrån de svårigheter som uppstått i rättstillämpningen anser utredningen att det kan antas att genomsnittskostnaden i själva verket är betydligt högre. Genom de föreslagna förenklingarna och förtydligandena kan det därför antas att företagens administrationskostnader kommer att sänkas. Utredningen har uppskattat företagens kostnader för att göra FoU-avdrag utifrån de nuvarande och de föreslagna reglerna. Uppskattningarna utgår från ett företag som gör avdrag varje månad och som dokumenterar

sina uppgifter på det sätt som krävs för att bevisa rätten till avdrag. Det antas därför att företaget bedömer dels om forskning eller utveckling har utförts, dels hur många personer som arbetat minst 50 procent med detta. Om de relevanta uppgifterna inte redan framgår av annat underlag kan företaget även behöva dokumentera detta särskilt. Det antas att den första bedömningen görs en gång per år och FoU-projekt av en person som utför FoU-arbete och att den andra bedömningen görs månatligen av en löneadministratör. Givet detta kan administrationskostnaderna för att göra FoU-avdrag uppskattas utifrån ett företags antal anställda och FoU-projekt. Antalet FoU-anställda har beräknats utifrån de FoU-avdrag som gjorts under 2023 och en antagen månadslön för en sådan anställd om 50 000 kr, vilket ger en FoU-anställd per 118 000 kr i FoU-avdrag och år. Eftersom det saknas uppgifter om hur många FoU-projekt som ett genomsnittligt företag utför har utredningen antagit att ett sådant projekt motsvarar högst fem FoU-anställdas arbete under ett år. Utifrån dessa antaganden har utredningen uppskattat tidsåtgången för att göra FoU-avdrag för ett företag som gör ett genomsnittligt FoU-avdrag, vilket för 2023 motsvarar åtta FoU-anställda och därmed två FoU-projekt. Utredningen uppskattar att detta utifrån de nuvarande reglerna skulle kräva sammanlagt 56 timmar per år. Med en antagen timkostnad om 575 kr för en FoU-person och 436 kr för en löneadministratör motsvarar detta en kostnad om cirka 28 000 kr per år. Genom de föreslagna ändringarna uppskattas att tidsåtgången för att göra avdrag sänks till 36 timmar per år, vilket motsvarar cirka 17 000 kr och innebär en kostnadsminskning om cirka 40 procent. En likartad minskning bedöms uppstå både för de företag som gör större avdrag och de företag som gör mindre avdrag. Minskningen beror främst på att det antas bli lättare och mindre tidskrävande att bedöma om ett projekt är forskning eller utveckling och att dokumentera det, men också på att det blir lättare att ta fram underlag för bedömningen av vad en anställd har gjort under en viss kalendermånad.

Vidare anges att de uppskattade framtida administrationskostnaderna om cirka 17 000 kr per år kan jämföras med att det aktuella företaget skulle få ett FoU-avdrag om cirka 900 000 kr per år. Utredningen anser att kostnaderna är proportionerliga i förhållande till denna förmån. Företagens kostnader för att göra FoU-avdrag kan antas variera stort. Utredningens uppskattningar bör ses i ljuset av både detta och att beräkningen bygger på många osäkra antaganden. Utredningen anser ändå att den uppskattade minskningen av kostnaden inte framstår som orimlig. Om den beräknade sänkningen av administrationskostnaderna antas vara genomsnittlig för alla företag som gör FoU-avdrag kommer förslagen att leda till en minskning av företagens administrationskostnader om cirka 29 miljoner kr per år.

Slutligen anges att utredningen bedömer att ändringarna kan antas leda till att flera företag som redan bedriver forskning eller utveckling börjar göra FoU-avdrag. Det är även möjligt att förslagen kan leda till att företag som tidigare inte har bedrivit forskning eller utveckling väljer att investera i sådan verksamhet. Trösklarna för att göra en sådan investering kan dock antas vara höga, bland annat eftersom investeringen är riskfylld och kan kräva rekrytering av en ny typ av personal. Hur många fler företag som kommer att investera i sådan verksamhet är därför inte möjligt att beräkna.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av förslagets bedömda påverkan på företagens administrativa kostnader är tydlig. Förslagsställaren har angett vilka osäkerhetsfaktorer som finns i bedömningarna och beräkningarna, vilket är viktigt av tydlighets- och transparenskäl.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Utöver ovan nämnda administrativa kostnadspåverkan anges följande kopplat till FoU-avdraget och andra kostnader och verksamhet. Förslagen innebär att företagen får större incitament att göra FoU-investeringar i Sverige eftersom FoU-avdraget utökas, förtydligas och förenklas.

Gällande expertskattereglerna anges följande. Förslaget om att öka den skattefria andelen av lönen till 30 procent innebär att företag kan erbjuda en högre nettolön till personer som uppfyller villkoren för expertskatt. Samtidigt sänks företagens kostnader för arbetsgivaravgifter. Effekterna av det kan beräknas utifrån vissa uppgifter från OECD. Utredningen bedömer att förslaget kommer sänka en arbetsgivares kostnad för en nettolön om 63 000 kr i månaden med cirka 5 400 kr. Vidare bedömer utredningen att förslaget kommer höja nettolönen för en person med en bruttolön om 106 000 kr i månaden med cirka 3 000 kr och samtidigt sänka arbetsgivares kostnader för arbetsgivaravgifter med cirka 1 700 kr per månad. Förslaget kommer alltså att öka det ekonomiska incitamentet för högkvalificerade personer att flytta till Sverige. Sammantaget bedömer utredningen att förslagen innebär att det ekonomiska incitamentet hos expertskattelättnaderna förstärks samtidigt som kraven för att tillämpa reglerna förtydligas och sänks. En övergripande effekt är därför att svenska företags förutsättningar att rekrytera och behålla internationell nyckelkompetens förbättras genom att man på säkrare grund kan utlova en högre nettolön till fler personer.

Det anges också att förslagen innebär en förstärkning av svenska företags möjlighet att rekrytera FoU-personal från andra länder. Eftersom bristen på personal är ett av de största hindren för FoU-investeringar innebär förslagen att företagens möjligheter och incitament att bedriva forskning och utveckling i Sverige ökar. Genom förslagen att slipa vissa formella krav och förenkla kompetensregeln bör företagens kostnader för att ansöka om skattelättnader minska. Särskilt bör kostnaderna för ansökningar för personer med doktorsexamen minska medan kostnaderna för en ansökan enligt beloppsregeln inte förändras så mycket. Vidare anges att det är svårt att uppskatta hur mycket ansökningskostnaderna kommer minska, främst eftersom kostnaderna sannolikt varierar avsevärt mellan olika arbetsgivare. I vissa fall kan arbetsgivaren sakna kostnader helt, eftersom det är möjligt för arbetstagaren att ansöka på egen hand. Dessutom anlitar en betydande men okänd andel av arbetsgivarna konsulter för att hantera ansökningarna, vilket kan antas ha en stor betydelse för kostnaden. Även om minskningen av ansökningskostnaderna är svåra att uppskatta bedöms den genomsnittliga minskningen per ansökan vara liten. Slutligen anges att utöver det påverkas inte företagens regelbörda.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges gällande FoU-avdraget att utredningens förslag kan ha viss betydelse för konkurrensförhållandena mellan företag i Sverige. Genom förslagen förtydligas och utökas rätten till FoU-avdrag, vilket både gynnar de företag som redan gör FoU-avdrag och de företag som genom förslagen kan antas börja göra avdrag.

Gällande expertskattereglerna anges att trots att reglerna och förslagen är generella kan det antas att konkurrensförhållandena mellan företag i Sverige kommer att påverkas i viss mån. I praktiken är det främst företag som rekryterar högkvalificerade personer från andra länder

som kan använda och gynnas av expertskattereglerna. Det är rimligt att anta att små företag som endast är verksamma i Sverige genomför sådana rekryteringar i mindre utsträckning än stora och internationellt verksamma företag. Tillgänglig statistik tyder också på att det främst är den sistnämnda gruppen företag som använder expertskattereglerna. Utredningens förslag innebär bland annat att reglerna förenklas och förtydligas, vilket i viss mån bör tillgängliggöra dem för mindre företag. Trots det anser utredningen att förslagen inte kommer att leda till att gruppen av arbetsgivare som använder reglerna kommer att förändras i någon större utsträckning. Det kan därför antas att förstärkningen och utökningen av skattelättnaderna kommer att gynna stora företag som är aktiva i andra länder mer än små företag som endast är aktiva i Sverige.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det finns en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena som innehåller relevant information och ger en relativt tydlig bild av förslagets tänkbara effekter.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Regelrådet har heller inte för egen del kunnat notera någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Gällande FoU-avdraget anges följande. Eftersom förslagen på flera sätt är anpassade utifrån hur FoU-arbete bedrivs i små företag kan det också antas att ändringarna i viss mån kommer gynna små företag mer än stora.

Gällande expertskattereglerna anges, mot bakgrund av vad som anges vid konkurrensförhållanden ovan, att reglerna och förslagen är generellt utformade och utredningen har bedömt att det inte är nödvändigt att ta särskilda hänsyn till små företag.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet ser positivt på anpassningen gällande FoU-avdraget, eftersom det historiskt har varit svårt för små företag att kunna ta del av det. Mot bakgrund av det nämnda hade det varit önskvärt med en utförligare beskrivning av hur anpassningen kommer att påverka små företag. Enligt Regelrådet bör konsekvenserna av förslaget följas upp efter en viss tid, för att se att det får önskvärd effekt. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 16 april 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm

Ordförande

Katarina Garinder Eklöv

Föredragande